

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Силабус навчальної дисципліни
«Сучасні протимікробні препарати»

Обсяг навчальної медицини	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3,0 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Згідно розкладу в аудиторіях № 1-5 кафедри фармакології та фармакогнозії (цикл фармакології). м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4
Викладач (-і):	Рожковський Я. В. завідувач кафедри, д. мед. н., професор; Кресюн В. Й д. мед. н., професор; Антоненко П.Б., д. мед. н.; Лобашова К.Г. к.мед.н., доцент; Шемонаєва К. Ф. к.мед.н., доцент; Остапчук К. В., к.мед.н. ст. викладач; Антоненко К.О. к.б.н., асистент; Аль-Надаві Н. Д. асистент.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кафедра фармакології та фармакології (цикл фармакології): (048) 717-35-45. E-mail: pharmacology@onmedu.edu.ua Очні консультації: четвер з 15.30 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 https://moodle.odmu.edu.ua/ або через <i>Microsoft Teams</i> /Telegram/viber/Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber / Telegram (через створені у Viber / Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - сучасні протимікробні засоби, їх ефекти, що спостерігаються при їх застосуванні у діапазоні терапевтичних доз; побічні ефекти та механізми їх розвитку; заходи, що сприяють зменшенню або попередженню виникнення побічних ефектів, принципи та особливості застосування, інформація про нові препарати.

Мета дисципліни: оволодіння комплексом знань про сучасні протимікробні препарати, вмінь, навичок раціонального й безпечного для здоров'я людини застосування сучасних протимікробних лікарських засобів, що має збільшити ефективність терапії, зменшити частоту або попереджати виникнення небажаних ефектів, для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки, виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з раціональним вибором сучасних протимікробних лікарських препаратів.

Завдання навчальної дисципліни:

надання здобувачам знань щодо різних груп сучасних протимікробних препаратів, механізмів дії, антимікробного та хіміотерапевтичного спектру, причин та клінічних проявів побічної дії;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

надання здобувачам знань відносно ознак передозування, механізму дії, ймовірного перебігу та шляхів попередження й корекції побічних ефектів при призначенні протимікробних препаратів;

надання здобувачам знань щодо прогнозування взаємодії між антимікробними та іншими лікарськими засобами, оцінювання співвідношення ризик/користь при комбінованому застосуванні лікарських препаратів різних фармакологічних груп.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- Групову належність протимікробних лікарських засобів згідно сучасних класифікацій, номенклатуру та класифікацію лікарських засобів.
- Фармакодинаміку і фармакокінетику протимікробних препаратів та їх механізм дії.
- Прояви можливих побічних реакцій та симптоми передозування, методи їх попередження і лікування.
- Головні показання до призначення, адекватну лікарську форму, шляхи введення та взаємодію з іншими лікарськими засобами.
- Правила виписування рецептів на протимікробні препарати у різних лікарських формах.

вміти:

- визначати фармакодинаміку і фармакокінетику протимікробних препаратів.
- визначати групову належність сучасних протимікробних засобів згідно сучасних класифікацій;
- надавати фармакологічну характеристику традиційним та новим протимікробним лікам;
- оцінювати користь/ризик при комбінованому застосуванні протимікробних лікарських засобів, їх показання та протипоказання до застосування;
- обґрунтовувати вибір адекватної лікарської форми відповідно до шляхів введення лікарських засобів, взаємодії з іншими препаратами;
- винести судження про можливість виникнення побічної дії ліків з метою їх запобігання, визначати симптоми передозування;
- створювати алгоритм допомоги пацієнтам при гострому отруєнні лікарськими засобами;
- проводити пошук фармакологічної інформації у сучасних довідниках, наукових та фахових періодичних виданнях.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сучасні уявлення про антимікробні засоби.

Нові сучасні групи антимікробних засобів. Основні проблеми антимікробної терапії, їх причини та наслідки. Поняття про антибактеріальний та хіміотерапевтичний спектри. Принципи хіміотерапії, антибіотикотерапії. Визначення чутливості збудників до хіміопрепаратів.

Тема 2. Сучасні сульфаніламідні та антимікробні засоби різної хімічної структури.

Сучасні сульфаніламідні та сучасні лікарські форми. Переваги та недоліки сульфаніламідів. Сучасні препарати похідних імідазолу, нітрофурану, 8-оксихіноліну, хіноксалінів. Хінолони, фторхінолони. Фармакологічна активність, резистентність, токсичність.

Тема 3. Вікова фармакотерапія антимікробних препаратів.

Безпечність застосування сучасних антимікробних засобів дітям, вагітним, жінкам, що годують, пацієнтам похилого віку. Правила дозування антимікробних засобів.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Загальна фармакологія : підручник / Чекман І.С., Беленічев І.Ф., Горчакова Н.О., Лук'янчук В.Д., Бухтіярова Н.В., Моргунцова С.А. – Запоріжжя, Київ, 2016. 168 с.
2. Фармакологія: підручник для студ. мед. ф-тів / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. [та ін.]; за ред. проф. І.С.Чекмана. – Вид. 4-те. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 784 с.
3. Фармакологія в рисунках і схемах / В.В.Годован ; за ред. В.Й.Кресюна. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 464 с. : іл.
4. Betram G Katzung Basic and Clinical Pharmacology, 14th Edition. - McGraw-Hill Medical, 2018.- 1235 p.
5. Фармакологія за Рангом і Дейлом: 9-е видання: у 2 томах. Том 1 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг-Київ: Медицина, 2021. – 364 с.
6. Фармакологія. Конопльова О.В. Он-лайн підручник. Pharmacology: textbook / D. A. Kharkevitch. – М. : ГОЭТАР-Медиа, 2017. – 686 p.
7. Medical pharmacology / K.D Tripathi. – Jaypee Brothers Medical Publishers (P) LTD – 2019.- P. 940.
8. Протипікційні лікарські засоби : навчальний посібник / [О. В. Крайдашенко, Р. В. Стець, О. В. Рябоконт та ін. ; за заг. ред. проф. О. В. Крайдашенка]. Вінниця : Нова Книга, 2015. 328 с.
9. Сучасна фітотерапія : навч. посіб. / С. В. Гарна, І. М. Владимірова, Н. Б. Бурд та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2016. 580 с.
10. Вікові аспекти фармакотерапії/під редакцією О.М.Біловола. Харків: Изд-во ХНМУ, 2018, 90с.

Додаткова:

1. Goodman and Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics / 13th edition. – Laurence L. Brunton, 2018. - 1440 p.
2. Компендіум 2019 – лікарські препарати / За ред. В.І.Коваленка. – Морион, 2019. – 784 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

3. Лизогуб В.Г., Богдан Т.В., Шараєва М.Л., Крайдашенко О.В., Волошина О.О. Побічні дії лікарських засобів. Київ. 2013. 137 с.
4. Салманов А.Г., Щеглов Д.В., Артьоменко В.В., Мамонова М.Ю., Ушкалов В.О. Стимування антимікробної резистентності на підходах «Єдине здоров'я»: Монографія. К.:АграрМедіаГруп. 2022. 380 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. ДП "Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів" <http://sphu.org/>
3. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Ресурс з прогнозування міжлікових взаємодій (заснований на інструкціях FDA, англійською мовою) URL: <http://www.drugs.com>
5. Ресурс-довідник лікарських засобів та прогнозування міжлікових взаємодій (англійською мовою) . URL: <http://www.medscape.org>
6. Ресурс лікарських засобів «Компендіум» <http://compendium.com.ua>
7. Ресурс по взаємодії лікарських засобів <http://medicine.iupui.edu/flockart/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.